

ДО ЛІКАРІВ ЗСА

Вельмишановні Панове!

Як Ви напевно знаєте, в серпні минулого року в Чернівцях почалася хвороба, одним з проявів якої є облітання. Причину захворювання досі не з'ясовано. В першу чергу через некомпетентність і монополію право на істинну чинівників міністерства охорони здоров'я СССР. Так практично не розроблялись версії альтернативної до офіційної теорії талієвого отруєння, яку вдалося розв'язати тільки за допомогою незалежних експертів з Голландії проф. Сангстера і доктора Де Гроота. Але міністерство продовжує стояти на своєму і це дуже непокоїть населення області, оскільки хвороба продовжується, а потерпілі не отримують відповідного лікування.

Тому ми змушені звернутись до Вас. Допомога з Вашого боку може полягати у створенні групи дослідників, які б вивчали причини хвороби та методи її лікування, а також в організації обстеження в ЗСА групи чернівецьких дітей. Незалежні дослідники в Чернівцях будуть раді поділитися всією наявною у них інформацією і готові разом з Вами вимагати потрібних даних від міністерства охорони здоров'я.

Адреси і телефони: 27426, Чернівці, вул. Кузнецова 21, кв. 21 Нестерук Ігор. Тел. служб. 984-78. 274018, Чернівці вул. Полтавська 4, кв. 38, Поліщук Юрій, тел. дом. 416-52.

Звернення прийняте на засіданні Ради чернівецької організації Народного Руху України за Перебудову 22-го листопада.

ПОМЕР МИКОЛА ЛІВИЦЬКИЙ,

ПРЕЗИДЕНТ УНР В ЕКЗИЛІ

Філадельфія. — Микола Лівіцький, Президент УНР в екзилі, помер у п'ятницю, 8-го грудня, на 82-му році життя після довгої і важкої недуги.

М. Лівіцький, син Андрія і Марії, за фахом журналіст, студіював у Женеві, Швейцарія, був засновником Українського Національно-Державного Союзу (УНДС), після реорганізації Українського Державного Центру на еміграції у червні 1948 року — член його Виконавчого органу (уряду), від 1957 року його голова (прем'єр), від 1967 року безперервно Президент УНР в екзилі.

На 10-й сесії Української Національної Ради, яка відбулася у червні 1989 року у Бавнд Бруку, ЗСА, був знову одностайно переобраний на пост Президента УНР в екзилі. Його заступником було обрано Миколу Плавюка, голову ПУН.

Св. п. М. Лівіцький всією душею був відданий ідеї української ні від кого незалежної держави, фанатичний зберігач її меж.

Св. п. Микола Лівіцький

жовного Центру Української Народної Республіки. Його батько, Андрій Лівіцький, адвокат за фахом, член УЦентральної Ради, став у 1946 році, після трагічної смерті Симона Петлюри, його наступником, як Президент УНР в екзилі. Мати його Марія Лівіцька авторка твору „На грані двох епох“.

М. Лівіцький був автором кількох книжок, особливо „Захід-Схід і проблема повелення Москвою націй“ (Мюнхен, 1975) та „ДЦ УНР в екзилі між 1920 і 1940 роками“ (Філадельфія, 1984). Він був довгими роками співробітником „Свободи“, як автор статтей під псевдом І. Платковський.

Панахида буде відправлена в катедрі св. Володимира у Філадельфії в п'ятницю, 15-го грудня, в год. 7:30 вечора, святу Літургію в церкві св. Андрія в Бавнд Бруці, Н.Дж., в год. 12-й дня відправити Владика Мстислава, тлінні останки спочинуть на українському православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруці.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА МАЄ НОВИЙ УРЯД

Г. ГУСАК ЗРЕЗИГНУВАВ

Прага. — У неділю, 10-го грудня, відійшов з політичної арени останній представник „старої гвардії“ чеських комуністів президент Густав Гусак, оголосивши про свою резигнацію.

Комуністи і члени опозиційних партій вважають, що найбільш можливим наступником Г. Гусака стане відомий драматург і правозахисник Вацлав Гавел.

Останньою офіційною дією Гусака як президента були його знізання під присягою перед урядом, очолюваним комуністом Маріаном Чалфою, де вперше від 1948 року нема комуністичної більшості. 43-річний адвокат М. Чалфа, висушений комуністами після того, як під тиском опозиції зрезигнував прем'єр-міністра Ладіслава Адамеца, зустрівся з Вацлавом Гавелом, щоб обговорити подробиці зформування нового кабінету.

Звертаючись до учасників останньої рунди переговорів у суботу ввечері, М. Чалфа повідомив, що з 21 поста в уряді комуністи займуть 10, по два місяці дістануть представники Соці-

лістичної і Народної партій, які донедавна були вірними сателітами комуністів, а тепер стали незалежними, і сім місць займуть безпартійні.

Виступаючи на крайовій телевізії, М. Чалфа підкреслював, що новий кабінет буде „урядом національного взаєморозуміння“.

Лідери опозиції відзначили, що вони будуть задоволені урядом, готовим співпрацювати у справі проведення вільних виборів, запланованих на червень наступного року. „Я думаю, що в сучасних умовах це максимум того, що ми можемо досягнути“, — підкреслював В. Гавел.

Лідер словацького опозиційного руху „Суспільство проти насильства“ Ян Черногурський сказав, що новий кабінет „на легальній основі забезпечить проведення вільних виборів, які відбудуться найближчим часом“.

Виступаючи на пресовій конференції після зрештіння президента Г. Гусака, М. Чалфа сказав: „Опозиція має надію, що в найближчі два тижні президентом Чехо-Словацьчини буде вибраний Вацлав Гавел“.

Відбудеться літературний вечір

Б. Бойчука з американськими поетами

Нью Йорк. — Ньюйоркська Група й Український Інститут Америки влаштувають двомовний літературний вечір Богдана Бойчука з співучастю американських поетів Дейвіда Ігнатова і Марка Радмена. Вечір цей — з нагоди появи книжки вибраних поезій Богдана Бойчука „Спогади любови“

(„Memories of Love“) в англійській мові, яку видає видавництво Шпі Медов Пресс. Книжку зредував М. Радмен, а перекладали Д. Ігнатова і М. Радмена. Вечір відбудеться в неділю, 17-го, о 5-й год., в Українському Інституті Америки, 21st 79 ул. Після вечора буде прийняття.

Появився Альманах КЛК

Нью Йорк. — Тут недавно з'явився Альманах Карпатського Лещетарського Клубу 1924-1984, який приготувала редакційна колегія зложена з Олега Лисяка, Романа Гавриляка, Володимира Гнатківського і Юрія Купчинського. Упорядником видання є Ольга Кузьмич, а мистецьке оформлення виконав Орест „Гого“ Слупчинський.

Альманах в люксовій твердій обкладинці охоплює історію цього першого лещетарського клубу в Україні від його початку у 1924 році у Львові до святкування 50-річчя Клубу в 1984 році в Нью Йорку.

Альманах прикрашений численними знімками з усіх періодів діяльності, на які він поділений, а з останнього періоду вже в ЗСА подані численні висліди і табелі змагань так лещетарських, як і тенісових.

В альманаху багато зворушливих споминок з різних переживань членів КЛК, які вміли вірно втримати свій улюблений клуб через воєнну хуртовину, союську окупацію Західної України аж до переселення до Північної Америки, де відразу відновлено діяльність КЛК.

Для всіх, що цікавлять ся розвитком лещетарства в Україні, для членів та симпатиків КЛК, цей альманах є незамовним настільною книгою. Його можна замовляти, пишучи на адресу: Volodymyr Hnatkivsky, 32-09 Bell Blvd., Bayside, N.Y. 11361; Tel. (718) 224-7369. Ціна альманаху 40 ам. дол. і 3 дол. за пересилку. Чек треба виставляти на: KLC Ukrainian American Sports Club, Inc.

В АМЕРИЦІ

ВЧЕНІ З ЛУЖИНИ повідомили в четвер, 7-го грудня, про надзвичайний успіх у пошуках вакцини проти вірусу АІДС. Нова вакцина випробовувалася на дев'яти мавпах, всім з них не заразились смертельною хворобою. Цей успіх науковців викликав жваве зацікавлення та обґрунтовану впевненість у можливості створення вакцини проти АІДС для людського організму. Д-р Антоні Фавзі, директор Крайового інституту алергії та інфекційних хвороб, сказав, що до цього часу не було навіть думки про можливість вакцинації, тепер вчені мають намірний шлях у боротьбі з АІДС. Подробиці багатобачного відкриття були надруковані у журналі „Сенс“ з 8-го грудня ц.р.

ДЕСЯТИКИ ТИСЯЧ АМЕРИКАНЦІВ в минулому році були помилково виключені зі списків осіб на соціальному забезпеченні держави. Це сталося внаслідок різкого зменшення кількості працівників Адміністрації соціальною забезпечення з 80,000 на 65,000, які не змогли бездоганно виконувати свої обов'язки. Щоб навести заподіяну шкоду 105,000 особам похилого віку, непрацездатних, бездомних або сліпих, які не в стані платити рахунки, працівники Адміністрації соціального забезпечення повинні будуть докладно розглянути кожний випадок, причини виключення із списків та особисто зконтактуватися з ними людьми.

ПОЛІЦІАНТ ЕСПАНОМОВИЙ походження Вілліам Лозано, який застрелив двох негрів у Маямі, був визнаний винним та може бути засуджений на 45 років ув'язнення. Судова розправа над В. Лозано символізувала стітніе напруження у негрівському районі Маямі, де відбулись вуличні святкування з цієї нагоди. Еспаномовна радіостанція виступила із словами протесту проти несправедливого вироку. 400-членна Асоціація еспаномовних поліцейських назвала цей вирок „пожертвуванням“. Департамент поліції міста, який нараховує 1,100 членів, готується до наступних місяців, повних насильства, жорстокості та злочинності, у відповідь на цей засуд.

ВЕЛИКИХ УСПІХІВ ДОСЯГЛИ вчені науково-дослідного інституту в Ла Джолла, Каліфорнія, у біотехнології. Вони віднайшли новий спосіб створення моноклональних антитіл, які широко використовуються в медичній діагностиці, експериментальному лікуванні ракових захворювань та імуніологічних дослідженнях. Нова технологія дає можливість створення цілості високочутливих субстанцій у тисячу разів з більшою швидкістю в більшій кількості та на багато дешевше, ніж попередній метод. В загальному, антитіла атакують чужорідні субстанції, такі як віруси, бактерії або перешілені клітини, що вторгаються до людського організму. При народженні людський організм озброєний приблизно 100 млн. антитіл, які приготувані до нападу ззовні. Д-р Річард Лернер, керівник науково-дослідної групи, сказав, що їх спосіб створення антитіл відкриває нові можливості у медицині, особливо у пошуках способів лікування АІДС.

Ф. Міттеран остерігав в Києві перед об'єднанням Німеччини

Київ. — Сюди на короткі відвідини і зустріч з президентом Михайлом Горбачовим з метою обговорити результати мультисекторної зустрічі прийав президент Франції Франсуа Міттеран. Тут на спільній пресовій конференції перед кореспондентами засобів масової інформації перестерігав Західню Німеччину не настільки вати на об'єднанні обидвох Німеччин, бо це може зрушити вже й так дуже делікатний європейський баланс. Він в цьому випадку вповні погоджується з Горбачовим, що стабільність у Східній Європі має першочисленість. Ця пресова конференція, як зазначили присутні кореспонденти, була надзвичайною тим, що була спільною обидвох президентів, але вимовкою тому, що обидва подібно реагували і погоджувалися над порушуваними проблемами.

Аналітики та західні дип-

ломати твердять, що Ф. Міттеран, який тепер ротаційним шляхом є президентом Європейської спільноти, зустрічався з М. Горбачовим в ролі посередника між СССР і Європейською спільнотою. М. Горбачов також кількакратно підкреслював важливість того, щоби не порушувати стану кордонів, усталених після Другої світової війни, а Захід повинен виходити зі заложення, що існує дві окремі та незалежні німецькі держави. Його підтримував Ф. Міттеран, заявляючи, що німецьке питання не повинно відвертати уваги Європейської спільноти від узгодження програми для осягнення кращих відносин між її 12-ма членами. Сама програма має бути обговорювана на конференції Європейської спільноти, що розпочалася в п'ятницю, 8-го грудня ц.р., у Страсбургу, Франція.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 6-ГО ГРУДНЯ Ц.Р., під час відвідин французького президента Ф. Міттерана і М. Горбачова в Києві сотні осіб демонстрували, домагаючись кінця монополії Комуністичної партії. У Москві відомий захисник людських прав Андрей Сахаров тепершній народний депутат, закликає до двогодинного загального страйку, щоби домогтись введення цієї точки до програми з'їзду народних депутатів. Міліція в Києві не втручалася в спокійне демонстрування мешканців української столиці, що демонстрували на Площі революції перед будинком, де обидва президенти мали відбутися пресову конференцію.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПРЕЗИДЕНТСЬКІ обіцянки про обмеження прав органів безпеки, військо у Сальвадорі посилює свої обшуки, зокрема серед міжнародних допомогових груп, церковних працівників і опозиційних кіл. Все це внаслідок того, що посилення військових дій повстанців 11-го листопада переклоло права кола, що повстанці є тісно пов'язані з лівими політичними і профспілковими організаціями. Велика кількість представників уряду переконані, що існуючі міжнародні допомогові організації та церковні працівники є тільки покривом для лівих повстанців.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У ПІВНІЧНІЙ Ірландії в місцевості Дісбурі, віддаленій всього сім миль на південь від Белфесту, вибухла підложена Ірландською Республіканською Армією часова бомба, яка поранила 21 особу та сильно пошкодила навколишні крамниці. Поліція відразу почала евакуацію дуже перелюдненої округи цієї місцевості, як тільки отримали пересторогу від І.Р.А. Описля ІРА видала заяву, в якій говориться, що це було зроблено щоби присоромити британську армію в Північній Ірландії, яка в Лісбурні має свою головну квартиру.

У СОФІ БІЛГАРСЬКІ ПРОВІДНІ опозиційні групи об'єдналися щоби мати сильніший вплив на демократичні зміни в країні. Офіційне пресове агентство Б.Т.А. повідомило, що Спілка демократичних сил зформувалася з дев'ятьох самостійних груп, включно з оборонцями доквілля „Еко-Гласність“, з неофіційною профспілкою „Підтримка“ та Комітетом в обороні релігійних прав. Ця спілка є створена для координації дій та праці посилення ходу демократизації, — сказано в офіційному повідомленні спілки.

ЩОТИЖНЕВА ХРОНІКА ПРЕСОВОЇ СЛУЖБИ УГС

* 19-го жовтня в селі Лісна Тарновича, що на Івано-Франківщині, міліціонери із загону військ МВС розігнали й побили селян, котрі протестували проти перетворення околиці їх села на заповідний сміття. Для сміття обрано місце на березі отруйної стоки, з якої будуть ширитись по всій області, не кажучи вже про околиці села, шкідливі води. Серед побитих селян — жінки, діти, дівчата, інваліди. На знак протесту селяни Лісної Тарновичі, Гаврилівки, Переріска та інших сіл оголосили страйк, а в школах сіл припинили навчання. Мешканці названих сіл вимагають оприлюднення прізвищ і покарання винних у цій ганебній акції, а також відставки першого секретаря Івано-Франківського обкому партії Посторонка. Якщо справедливі вимоги селян не буде задоволено до 1-го листопада, незалежні організації області мали закликати населення до загального страйку.

* 20-го жовтня у Дніпропетровському прокуратурі міста порушила кримінальну справу проти одного з лідерів регіональної організації НРУП Івана Шулика. Приводом до фабрикації справи послужили організовані НРУП мітинг 15-го жовтня. За участь у цьому мітингу 24-го жовтня засуд-

жено на 15 днів члена НРУП Вадима Стрильковського, а активістку руху Антоніну Дмитрієву оштрафовано на 400 карбованців. * Під кінець жовтня на парканіх і стовпах Львова з'явилися листівки з примітивним віршем, в якому шельмувалася УГС, і який закінчувався словами: „За перебудову/ми за зміни/ми за Радянську Україну“. І хоч автори цього графоманського витвору очевидні, намір влади, забити клин між радикальними і ліберальними крилами НРУП знайшов ще одне підтвердження.

* 23-го жовтня у Львові в церкві свв. апостолів Петра і Павла, яка вілтку проголошала про свою приналежність до автокефалії, відбулася перша Архиєрейська Служба Божа. Літургію відправив Єпископ Іван Боднарчук, священники отець Володимир Ярема і отець Ярослав Максимович, отець Іван Пашуля і отець Миколай Кавчак. Під час Богослуження були присутні представники священства з Житомирської області, які прибули для ознайомлення з Українською Автокефальною Православною Церквою у Львові. На Богослуженні Літургії у Львові відбулася хіротонія, на якій рукопокладений у священнодіяння Юрій Бой-

* 22-го жовтня у Тернополі на Співочому Полі відбувся мітинг з участю 2,000 осіб за демократичні вибори і прийняття закону про державність української мови. На мітингу зі зверненням до громадян виступив голова тернопільської філії УГС Левко Горохівський. Мітинг завершився виконанням національного гімну „Ще не вмерла України“.

* 22-го жовтня у Самборі відбулися установчі збори молодіжної організації „Січ“, що ставить собі за мету національно-політичне й культурне відродження України. Головою новоствореної організації обрано Богдана Федака.

* 25-го жовтня у Чернівцях доцентів відбудували дводенний попереджувальний страйк. Участь у страйку взяли всі факультети за винятком географічної та економічної групи. Головна вимога страйкуючих студентів домогтись визнання мітингу, що пройшов у Чернівцях 15-го жовтня несанкціонованим, і скасування судових рішення про покарання його організаторів та учасників. До міськвиконкому також подано заяву про мітинг протесту проти антидемократичних дій влади 29-го жовтня. В дозволі на проведення цього мітингу спочатку було

книжки, є каталоговані, оправлені та переходять на поліцях, де повітряні вані і вологість є контрольовані щоби забезпечити якнайкращі умови для збереження книжок на слідує тисячоліття.

На виставі виставлено твори Шевченка чи про Шевченка. За підрахунком Б. Ясинського з 912 книжок, які є в колекції „Шевченкіяни“ вибрано тільки 62 книжки. В габльотці виставлено книжки з Відділу рідкісних книжок, а саме „Тризну“ (Пetersburg, 1844), „Кобзар“ (з друкарні П. Куліша, Петербург, 1860), „Чигиринський Кобзар“ (з вид. Петербург, 1867) та „Лірику“ (Київ, 1964). Зі загальної колекції „Поезії“ (Львів, 1902), „Т. Шевченко — образотворчий мистець“ (Вінніпег, 1964) Овдінка: „Мистецьке оформлення „Кобзаря“ (Київ, 1968), „Заповіт“ мовами народів світу“ та англійське видання Ю. Луцького „Shevchenko and his Critics“.

(Закінчення на стор. 3)

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

Філадельфія. — Центральна Управа Організації Державного Відродження України (ОДВУ) та Громадський Комітет Української Громади Філадельфії влаштують в неділю, 17-го грудня, в Українському Освітньо-Культурному Центрі, 700 Сідар ул., Святочну Академію в пошану сл.п. полк. Андрія Мельника у 25-ті роковини його смерті. Служби Божі будуть відправлені в українській католицькій і православній катедрі о год. 10-й рано. Академію відкриває голова ЦУ ОДВУ д-р Михайло Пап, із святочним словом виступить голова ПУН Микола Плавюк. У мистецькій програмі виступлять: Марія Волянська, сопрано, піяністка Лариса Крупа, Володимира Кавка — рецитация. Початок — год. 3:30 по полудні.

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Svoboda (201) 434-0237. U.N.A. (201) 451-2200.

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс).
 Subscription 1 year — \$40.00 6 months — \$22.00 3 months — \$12.00
 U.N.A. members 1 year — \$15.00 Change of address — \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
 Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
 Tel. (201) 434-0237 (201) 434-8807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00 на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
 Для членів УНС \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
 Чеки і money orders виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Скасування примату Комуністичної партії

Під час того, як Михайл Горбачов займався великою політикою і ніби турбувався забезпеченням миру у світі та відносинами у Західній Європі, комуністичний віз котився далі по похилій площині. На цьому місці не раз уже підкреслювалося, що нема у світі однієї людини, яка могла б передбачити, як і коли закінчиться процес замирання комунізму. Події розгортаються за найбільш непередбаченою формою. І відсутність Горбачова у Москві не мала ніякого впливу на дальший занепад комунізму. Колишнє казалось, що загин комунізму буде видний, як гласність затроне також недоторканих божів Маркса і Леніна і вони перестануть бути табу та можна буде їх критикувати. Ця теорія вже перестаріла. Горбачов все ще прославляє марксизм і заповідає його відродження у „людській подобі". Але „перевбудова" Горбачова не всилі зупинити біг комуністичного воза вдлі по похилій площині. Нова несподіванка: Андрей Сахаров, найбільш популярний в СРСР борець за права людини, зголосив пропозицію, щоб скасувати цю точку союзу, яку визнає Комуністична партія монополює право на політично-державне керівництво. Вже цього тижня має зібратися пленум 2250-членного союзу, на якому будуть дебатовати і голосувати над цією справою. У Польщі, Мадриді і Литві завели вже у практиці партійний плюралітет. У Східній Німеччині й Чехословаччині є також на тій дорозі. Цікаво, як поставиться до цієї справи Горбачов, як генеральний секретар Компартії СРСР, бо скасування монополії Компартії є явним обмеженням авторитету і влади голови Компартії і всього комунізму в Союзі. Це сумний для Горбачова парадокс: конференція на Мальті з президентом Бушем підмурували авторитет Горбачова. Буш пішов йому назустріч у цій найбільшій для СРСР справі, якою є економіка. Буш виявляв маніфестаційно прихильність Горбачову і декларував йому підтримку та погоджувався з Горбачовим, що настала „нова ера" у західно-східних взаєминах. А проте зараз після того ніби дипломатичного тріумфу Горбачова — приходить оцей удар у його рідній Москві.

У міжнародній пресі, включно з американською, появилися поважні міркування, чому Буш у порозумінні з іншими лідерами вільного світу підтримує Горбачова, коли всім ясно, що викінчується комунізм. Відповідь: тому, що лідери вільного світу лякаються, щоб загин комунізм у Союзі, щоб не прийшов у наслідок тамошнього нагального перевороту, революційний шляхком чи паталогічною революцією і щоб не настає у Європі хаос із загроздою для світового миру. Джордж Буш, Маргарет Тачер, Франсуа Міттеран чи Гельмут Коль знають краще, як часописні коментатори, що гине комунізм. Але вони лякаються, що явна ворожнеча Заходу супроти Горбачова і його реформи по лінії демократії із щораз гіршою економічною ситуацією, може довести до скінчення Горбачова і приходу до влади якогось „правого" генерала, нового диктатора сталінської породи. Ворожнечу Заходу супроти Горбачова могла б довести до вибуху національних і спеціальних рухів, із заведенням в Європі війнактного стану й перетворенням тамошнього вельветного простору в один несамолюбий ГУЛаг. Могла б повторитися відома у всесвітній історії авантюристка політика нового диктатора: щоб відвернути увагу народних мас від нужди і голоду — повести військовий похід до Атлантики. Підтримуючи Горбачова, запевняючи прихильність реформам „перевбудови" — Захід протидіє приходові згаданим можливостям з непередбаченим наслідком. Державні мужі Заходу знають, що позування фотографів разом із Горбачовим, з усміхненими обличчями, немає найменшого впливу на процес загибання комунізму.

Події мчать такою швидкістю, що сьогодні стає анахронічним уже завтра. Тепер на часі справи монополії Компартії у СРСР чи заведення там партійно-політичного плюралітету. А може знову станеться якась непередбачена подія. Глядячи на цю сучасну міжнародну ситуацію — найважливіший у цій ситуації загин комунізму — конкретні подробиці цього процесу не мають великого значення. Найбільше значення має сам факт загибання комунізму і його вплив на свободу народів СРСР.

Олесь Даницький

ДЕЩО ПРО БОРОТЬБУ З ОПОЗИЦІЄЮ В УКРАЇНІ

На капітанському містку союзу гідний — дуже неспокійно і небезпечно. Скінчилися запаси, немілі штурми постійно міняють курс, а роби все частіше підводять голову від весел і кожної миті здатні викинути керманів разом із зіпсованим компасом та невірною картою за борт. Дійсно, аналіз навіть офіційних, далеких від реальності даних та обережних виступів кремлівських лідерів і їх радників свідчить про найсильнішу від початку 80-их років економічну та політичну кризу Союзу. Більше того ця криза загострюється і, якщо найближчим часом не владяться радикально змінити становище на краще (а програми таких змін немає), може привести до фатальних наслідків.

Один із визначних факторів сьогоденної ситуації в СРСР — організована опозиція в національних республіках, яка все більше посилює свої позиції, перетворюючись іноді (наприклад в балтійських та кавказьких республіках) в альтернативні партійно-державні форми влади. Становище центру та про центральних сил на місцях ускладнене обмеженими можливостями рішучого придушення небажаних тенденцій, а іноді навіть і прямого тиску. Така вимушена позиція продиктована в якійсь мірі необхідністю рахуватися із Заходом, але в першу чергу — вибухонебезпечною внутрішньою ситуацією в країні. Крім

того, радикальні дії можуть бути застосовані на короткий час і на обмеженій території (Тбілісі). Коли ж йдеться про республіку, а то й не одну, радикалізм, перше, — не ефективний, а, подруге, може обернутися проти самого центру. Тому втримати контроль над ситуацією центру намагається, затримуючи розвиток подій та скеровуючи його в потрібному напрямку, і тут ідуть у хід обіцянки широкомасштабних змін згори (перегляд федеративної структури Союзу, надання ширших економічних, політичних та культурних прав республікам і ін.). Цей комплекс заходів поспонується водночас із запеклою прихованою боротьбою з опозицією, з першу чергу — національною, і тут ідуть у хід модернізовані та пристосовані до конкретних обставин засоби із перевреного арсеналу „розділяй і владарюй". Коли вдається розділити опозиційні сили, то це дає змогу досягти відразу кількох цілей: відвернути загрозу єдиного наступу, послабити увесь ланцюг і кожну ланку суперників і створити лізолю, що ніби тільки сильний центр зможе зберегти народи від міжнародних конфліктів. Причому, цей безвідмовний принцип застосовується в усіх рівнях: від

боротьби проти, скажімо, місцевих осередків НРУП до гри на міжреспубліканських зіткненнях. Слід визнати, що, до певної міри, правлячим колам це вдається. До цього часу не створено — через різницю поглядів представників — ефективного загальносоюзного координаційного центру національних рухів. Немає не тільки чіткої узгодженості дій, але нерідко доходить до зіткнень в регіонах (Вірменія — Азербайджан, конфлікти на молдавсько-українському кордоні і т. д.).

Найновіша зброя центру — підірвання вузькопартистських тенденцій в „сепаратистських" республіках. Заяви деяких лідерів про доцільність виходу із складу СРСР на рівні областей чи автономних республік примушують союзну республіку знову з надією поглядати у бік Москви.

Ще один виграний хід — надати деякі права двоюрим режимові силам, але так (звівши їх, скажімо, на одній території), щоб вони змушені були змагатися не з владою, а між собою — за сфери впливу.

Якщо ж йдеться про боротьбу з опозиційними організаціями, то влада навіть не криється з планами розколотися їх на „здорові сили" (центристів і праве

крило) та „екстремістів" (радикалів). І перший секретар ЦК КПУ В. Івашко, і завідувач ідеологічним відділом ЦК Л. Кравчук не раз заявляли про готовність порозумітися і співпрацювати з тими, хто займає, наприклад, в НРУП „конструктивну позицію". Але умовою такої співпраці є вимога рішуче відмежуватися від „лівих" (УГС, СНУМ, УНДЛ, і т. д.). Ця ж сама ідея пропагується у пресі.

Розколотися, ізолювати одну частину від іншої, спрямувати діяльність у різні напрямки... І в НРУП — це не є неможливим.

Набагато складніше це зробити в організаціях більш чітких за своїми структурами та поглядами членів. Там немає цієї „конструктивної бази", опершися на яку, можна розбити всю форму. Доводиться пильно стежити за діяльністю організації, помити найменші розбіжності — різницю поглядів, приватні непорозуміння тощо — відразу поглибити їх, розвинути у принципи, безкомпромісні.

Власне, ілюстрацією міг би бути сумний кінець УКК — першої опозиційної „перевбудовної доби". Безперечно, зіграли певну роль і можливості більшої політизації опозиційних груп, але ударом, після якого почався занепад клубу та перерієнтація його лідерів на інші структури були саме непоро-

(Закінчення на стор. 3)

КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сугестії щодо братської діяльності

Рік доходить до кінця, але ще існує нагода для братської діяльності. Дозвольте мені піддати такі сугестії:

Існують три роди діяльності, до яких можна прилучитися.

1) Є багато імпровізаційного характеру, що їх можна влаштувати на користь потребуючим і також можна підтримувати акції харитативних організацій.

2) Є імпровізація та акції зв'язані із допомогою нашим братам і сестрам на Україні у їхніх зусиллях вибороти для нашого народу права людини і незалежності.

3) Є також союзові Відділові або окружні імпровізації, які Головна Канцелярія підтримує і заохочує влаштувати в цій порі року.

Одним із прикладів із вище згаданих імпровізацій (3) є свято-миколаївські різдвяні зустрічі влаштовані для дітей наших Відділів і їх друзів. Листи про влаштування таких імпровізацій були вислані до Відділів та Окружних Комітетів вже давно. Союзом Відділів чи Окружними могли б зорганізувати такого роду імпровізацію. Щоб скористати із фінансовою допомогою від Головної Канцелярії при влаштуванні таких імпровізацій, потрібно звернутися до нього як до координатора.

До точки 1. Членство в Відділі можуть провадити акцію збирання одягу для українців в Бразилії, Польщі, Україні, або десь, як підтримувати організації, які такі акції уже провадять.

До точки 2. Чому не злучити вище згадану Свято-миколаївську різдвяну зустріч із імпровізацією для потребуючих? Відділ або Окружний могли б запросити бі-

них дітей на таку зустріч. В цей спосіб сповнитися християнський акт милосердя і водночас акт братської діяльності.

До точки 3. Згідно із українською різдвяною традицією, кожда дуже надається для братської діяльності. Відділ або округа могли б зорганізувати кожда на добрі цілі, як на церкву, харитативні організації і тим подібне.

До точки 2. Підтримувати зусилля наших братів і сестер на Україні, це значить підтримувати їхні стремління, щоб досягнути самовизначення в ділянках культури, релігії, політики, як і демократизації цілої країни. Для українців в диспосі, це значить давати їм моральну і фінансову підтримку, підтримувати організації, які підтримують їхні зусилля, вкладати гроші в конта створення на такі цілі, посылати листи, телеграми чи телефонічні депеші до уряду і політиків у своїх околиках, і тим подібні акції.

Вірю, що наші провідники Відділів та Окружні члени розуміють, що багато програма Відділів чи Окружних братської діяльності є на користь не лише нашої організації і громади, але також, що вона притягає нових членів.

Кінчаючи треба сказати, що коли хтось вчинить ко-мусь добре, то він відчуває моральне вдоволення. Цього роду вчинок кажує на справний братський, союзовий та різдвяний дух. І в такому дусі ми повинні закінчити цей рік!

Андрій Воробець
координатор братської діяльності УНС.

3 України

...А зараз в нас дуже цікаві новини внутрішнього життя. Реорганізація управління економікою, оренда, рішення питання про землю, про відносини власності, про права людини. Розглядається закон про вільний виїзд і в'їзд до СРСР, відкриті старі зашкоробі стереотипи відношення до тих, хто виїхав чи приїхав. Був можливість поїхати на декілька років і т. д. Величезні перетворення (що не встигають прослідкувати) в європейських соціалістичних країнах. Знесення стіни в Німечці. Багато партійне керівництво і т. д. Кругом проходить демократизація. В нас прийняли вже закон про мову. Зараз починаємо переходити на випуск документів по-українськи. Закон про вибори до місцевих рад. Надіємось, що вдасться вибрати більшість дійсно народних депутатів, які б ще більше повернули владу в сторону задоволення потреб працюючої людини. На роботі зараз дещо розгубленість, бо міняться, реорганізуються, виступають організації. Ніхто не знає, як воно повернеться. Нас, проєктанти, дещо обвинувачували в надто великих зарплатах (350 — 400 руб. в місяць), а дехто (пишуть газети) домігся з нас нібито

до ста тисяч річно. Можливо й були одиниці, але напевне обрізали усім „смертним" зарплаті. Хоча, як розібратися, то тих 300 руб. приймали нам, довели зарплати більш інтенсивно працюю і в позачасний час. Але мотивація серйозна — боротьба з інфляцією. Оздоровлення економіки. Зараз багато пишеться про сталінське і брєжнєвське керівництво, яке завело економіку, а також соціальну сферу, в таке тяжке болото. І про голод 33 р., і прересії наступних 30-их років, а також п'яне бездумство 70-их. Тяжко читати, але факти.

Тепер порівнюють досягнення економіки не тільки з 1913 роком, а і з теперішнім часом в розвинутих країнах. Це вже добре. Краще знати тяжку правду, ніж солодко блудити в п'яні. Зараз, мені здається, головне завдання — направити людей, перевбудувати свідомість (як в 60-их роках в Японії) у поспіху. Але для цього потрібні гарантії, економічна зацікавленість, економічні рычаги. Про це багато пишеться, але зрушити з місця і почати рух такому гігантові не так просто, як хотілося б. На мою думку, М. С. мудро, хоче з

(Закінчення на стор. 3)

Данило Шумук

ЩО ЗАГОРОДИЛО ДОРОГУ ГЛАСНОСТІ І ПЕРЕБУДОВІ?

Це блеф і весь світ про це знає, але мовчати, а мовчати тому, що ми, як нація, мовчимо. Але, все ж таки, поступ уперед є, великий поступ, бо раніше за самі тільки згаду про 72-гу статтю КГБ халвало і судило до розстрілу, а нині лише називають екстремістами. Але і це вчинило пору звучить дико, бо, як же ж так — домагається свого визнання конституції — це екстремізм, а вторгнися за танками і саперними лопатами на чужу землю і давити танками мирних людей і рубати лопатами з точки зору тих, що це роблять ледь не подвиги.

У словнику іншомовних слів О. С. Мельничука, виданого у Києві 1975 року, написано: „Екстремізм — схильність до крайніх поглядів і дій (переважно у політиці)". Ажде домагається свого законного — це крайній погляд, а загарбувати чуже — це нормально. Оце така логіка Кремля і їхніх прихвостнів у Києві.

Мені дуже подобається назва — Народний Рух України за Перебудову, бо сама ця назва свідчить про те, що той рух охоплює все. Ажде поспішають той рух охоплює все і всіх, то без крайніх там не може бути, бо всією і у всьому є два краї. На Установчому з'їзді НРУП один край — диктатуру партії обстоював Леонід Кравчук, а на — другому — демократію обстоювали Павло Мовчан і Лево Лук'яненко. У центрі було найбільше. У обох цих край-

ностях дуже чітка і ясна позиція, як так би мовити — політична платформа, а центр лявірує між тими двома крайностями, роблячи основний наголос на екологію, й іноді згадуючи про мову, а про 6-ту і 72-гу статтю конституції цей центр ніби і не чує, бо це страшно про таке згадувати, дуже страшно, бо це ж „екстремізм" партія сказала. Такий період в Україні необхідний, бо так відразу випрямити спину на повний зріст і починати з 6-го, та з 72-го чисел конституції вельми страшно, бо тут же рядом стоїть Л. Кравчук — головний ідеолог ЦК партії.

Комуністична партія „СРСР" є найстрашнішим і найжорстокішим злочинцем в історії всього людства, але це не свідчить про те, що всі члени цієї партії погані і злі люди. Добрі злі люди є у всіх партіях і організаціях, але різниця між тоталітарними партіями, типу комуністичних і фашистських, і демократичних у відношенні своїх членів є ця, що тоталітарні партії навіть з найкращих і найпорядніших своїх членів створюють злочинців, бо вони мусять виконувати злочинні накази партії, а демократичні партії навіть злих людей роблять добрими, бо партія не дозволяє їм чинити будь-кому зло.

У сталінський період з найкращими людьми партії розправлялась дуже легко — об'являла їх ворогами народу і розстрілювала, а

після Сталіна стала робити це делікатніше, цебто не розстрілюють, а опідлюють.

Я знав одного секретаря райкому партії. Це дуже розумний, розсудливий і добрий чоловік. Він любив свій український народ, українську мову і культуру. Всюди і зі всіма розмовляв рідною мовою і дітей своїх послав в українську школу. Незабаром його забрали до ЦК партії на посаду інструктора. Він і в Києві, в ЦК партії, зі всіма розмовляв українською мовою і дітей послав в українську школу. Щербинський дивився на нього, як на білу ворону. Тоді я вже був у Пермській області 36-ї, але долю цього доброго і розумного чоловіка цікавився. І що ж він думає Щербинський зробив з цим чоловіком? Він відправив його у Москву на підвищення, але позбавив його і його дітей рідної мови, але надіюсь, що й у Москві від цього чоловіка особистої і національної гідності не забереуть. Оце, мабуть, такі люди тепер створили цей Народний Рух України за Перебудову.

Люди у вільному світі ніколи не розуміють, не збагнуть в'юнкості, верткої марксистської софістики і напористості. Комуністична Росія напористо добуває цілому світові таку нісенітницю, що, ніби, Росія ніколи не загарбувала чужих країн і не поневолювала інших народів, а завжди тільки визволяла, і, що, мов ове твориво, яке назвали „СССР" добровільно втворилося, що, мов, всі ті народи, з яких Моск-

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Клев

ТАРАС ШЕВЧЕНКО — ХУДОЖНИК

В цьому році святкуємо 175-ліття з дня народження Тараса Шевченка. Безліч концертів, вистав, присвячених ушанованню пам'яті його безсмертної творчості. В цьому році минуло 25 років з дня відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Вашингтоні, де зібрався українці з цілого континенту Америки поклонитися цьому великому постові-пророкові. Величезна сила його поезій, без сумніву знайшла шляхи до вершин світової літератури.

Більшість з нас знає Тараса Шевченка, як великого талановитого поета, але його талант як мистця-художника не є меншою вартістю, як його поезія. Тарас Шевченко був дуже різностороннім мистцем, майстерно володів пензлем, як в олії та акварелі. Створив безліч офортів, малюнків „сангіно" та „італійським олівцем", залишивши величезну спадщину в ділянці образотворчого мистецтва.

Ціла творчість Т. Шевченка, як художника, виростає з ним з волі Божої та академічних студій, Петербурзької академії, у класі одного з найліпших того часу, малярів-художників — Карла Брюллова, який цинів талант, натирливість та працьовитість, Тараса Шевченка. Брюллов був не тільки вчителем, а і одним з близьких людей, дорадником та опікуном молодого Шевченка. З невеликою перервою, Шевченко закінчив Академію з

відзначенням.

Пізніше був під впливом Івана Сошенка, який захоплював його працями, заохочував малювати портрети з „натурі" акварелю. Дуже важливим елементом творів Шевченка, без огляду на тематику картини — чи то портрети, чи малюнки з натури пейзажі, чи ілюстрації до творів світової класики, чи власних, головне це був композиційний елемент — сполучення форм, кольорів і внутрішній стан зображених персонажів, все це в бездоганній гармонії з образотворчою концепцією. В кожному портреті поруч з кольоровою гармонією, що відображувалася в лагідності, дружелюбності та погідності у зображеннях фігур, а особливо в обличчях, в яких відображувався внутрішній стан людини. Велика кількість портретів була писана з його друзів, добрих товаришів та взагалі людей, яких Шевченко знав особисто, людей кола в якому він сам творив.

Одною з улюблених „технік" у малюванні була акварель, як відомо це один з найтрудніших засобів, яким він володів бездоганно. Він знаходив гаму прозорим „яких" кольорів, створюючи надзвичайно сильну і переконливу картину, що яскраво підкреслює професійність художника. Кольоритність та соковитість акварельних фарб, знаходили відображення в його портретних працях, в його „жанрових" чи побутових картинах. (Циганка-ворожка).

Пізніше він створює цілий ряд картин з сучасного побуту, ілюструючи власну поему „Катерина", властиво це була картина багата драматичним змістом відображуючи — безправну — трагічну українську жінку. Ціла серія офортів „Мальовничі Україна" — це вираз безмірної любові до своєї батьківщини, до її історії, побуту та подій безпосередньо зв'язаних життям та людиною його часу. На превеликий жаль, ця епохального значення серія лишилася незакінченою.

Як і в багатьох картинах, Шевченко знаходить форми

героїв його поем, описаних з великою любов'ю до тих з яких вишшов сам — селян-кріпак. До цих картин належить його „Селянська родина", „На пасіці".

Романтична реальність стилю продовжується і в побутових композиціях, періоду заселення. Шевченко з такою ж любов'ю концентрує в своїх малюнках „сангіно", свій талант на відображенні побуту казахських дітей, які були одним з головних „об'єктів" його творчого зацікавлення. У них ми бачимо, як художник знаходить тепло та прихильність до постатей цих покритих бідолом.

В ряді цих сепій, відбувається якась спорідненість з долею самого художника. Не дивлячись на злидні та біду, які оточують цих киргизських дітей, Шевченко зумів знайти хвилини безпечності та успіху цих малих жебраків-персонажів його малюнків.

Символіка та аналогічність майже в кожній його картині, малюночці, офортів того часу. Як би продовженням, може це в сильнішій формі Шевченкова серія сепій — „Питча про блудного сина" — це є перифразою євангельської притчі про „блудного сина", тільки усучаснена з персонажем часів самого художника. Його „Блудний син" не кається у своїх гріхах і не вертається до батька, а зазнає карні суспільства. Ціла ця серія, „Блудний син" та „шахрайство" не лишилися без впливу роки відбуття на заслання. Воля людини в каторжних умовах, яскраво відбилася на кольоритності його картин. Все в понурюватих тонах сепій, це більше підкреслює трагічність циклу. Кольорова партитура характеризує динаміку подій.

Назагал, творчість Тараса Шевченка, як художника-майстра — шедевр образотворчого мистецтва — цієї досі докладно не досліджений і не оцінений скарб, який ще більше збагачує скарбницю спадщини великого генія, скарбницю українського образотворчого мистецтва.

та ближча і дальша Родина в Канаді, Америці,
Польщі й Україні

Українська будівельна фірма
„ЛВІВСЬКА АЙСТРА“

виконує всі будівельні роботи, будують нові будинки і ремонтують старі, цементні роботи, сходи, підлоги, дереву, мармур, вікна, електричні роботи, каналізація, центральне опалення і малярські роботи.

Оцінка праці безплатна.
Пробу тел. на число (718) 375-2545 — ДМИТРО ШЕЙ

НОВІ ВИДАННЯ
АРТИСТІВ ЗІЛЬВОВА!

BATPA VOL. 1 BATPA VOL. 2

BATPA ч. 1

BATPA ч. 2

BATPA це чудовий, популярний ансамбль зі Львова, добре знайомий по цілій Україні та околиці, як і в Канаді. Вони недавно закінчили тур по цілій Канаді, де публіка все вітала захопленими оплесками. Стиль — дуже різноманітний: естрадний, народний, популярний та модерний, все тримає увагу слухача. Також, тут знаходиться багато нових пісень, як і знаєш. Зірка цього ансамблю є Оксана Білозир, знає артистка по цілій Україні. Її блискучий голос та бадоре виконання захоплює слухачів різного віку та різних смаків. Музика та аранжировка є нові і дуже цікаві, найбільшій задоволення коментаторів Ігорей Білозоров. Це справді визначне нове видання!

Касети \$8.98 + \$2.50 пересилка

YEVSAN CORPORATION

Box 325, Beaconsfield, Quebec, H9W 5T8, Canada

Телефонічні замовлення 1-514-630-9858
FAX (телекопії) замовлення 1-514-630-9960
Приймаємо: VISA i MASTERCARD

В школах Парани будуть вивчати українську мову

Українська громада Парани, спромоглася на великий здобуток в культурній діяльності, а саме, включити в нову конституцію Штату право на навчання української мови (де є наші громади) в державних школах. Цей здобуток і право довершилося завдяки старанню і праці української депутатки, Вері Вічмишин Ажіберт, яка обговоривши з громадою, донесла цей проєкт до конституційної Комісії. Це був початок великої праці, бо потрібно було переконати усіх послів (53) паранського Парламенту, щоб вони позитивно голосували за цей міжетнічний проєкт, переконати Міністерство Освіти про необхідність мови у збереженні різних етнічних культур в Парані.

Крім української громади, яка налічує 200 тисяч населення — Куритиба, Прудентополь, Малет, Павлофронтіа, Іваї, Уніон да Віторія та інші, в Парані (загальне населення — 7 мільйонів) живуть також араби, японці, поляки, італійці, німці і інші етнічні групи. Одним з найважливіших аргументів в апровадженні цього проєкту був тиск і вимогання з боку української громади, через своїх провідників: від Центральної Репрезентації, пресою, Кир Ефрема, інспекторки освіти Прудентополь, Мирослави Кривий, голови Асоціації етній Мирослава і

Посолка Вера Вічмишин Ажіберт підписує нову Конституцію.

Евгеній Мазепи, та Нестора Кутинського, голови Політичної Канцелярії. Канцелярія разом з вищеподаними провідниками зробили маніфести, сотні листів дійшли до Паранського Парламенту. Крім того, депутатка Вера приватно обговорювала з кожним послом цю важливу справу.

5-го жовтня ц.р., урочисто і при участі губернатора Парани, д-ра Алвара Діаса, паранський Парламент прийняв нову конституцію Парани, яка надає право навчання української мови у державних школах. Секретарка освіти Парани Жіл-

да Палі сказала: „Це є великий здобуток в рамках навчання в нашому штаті, бо він дає можливість на майбутнє зберегти мову пращів і тим зберегти культуру цих народів, які допомогли у розвитку нашої країни. Моє призначення депутатки Вері. Десятки листів подяки прийшли від етнічних груп для посолки, бо вони також здобули таке саме право, як українська громада.“

1989 рік, який є Роком Української Мови, залишається в історії нашої громади Парани і Бразилії.

Нестор Кутинський

УКРАЇНСЬКА МОВА В РОДИНІ,
В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ
УСТАНОВАХ, В УКРАЇНСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЯХ,
— У ЧАС ПРИМУСОВОГО РОСІЙСЬКОГО
УКРАЇНИ НА НАС СПАДАЄ ОБОВ'ЯЗОК
ЗБЕРЕЖЕННЯ ВЕЛИКОГО СКАРБУ НАРОДУ!

Що загоридило...

(Закінчення зі стор. 2)

ва створила це „СССР“, самі попросилися, щоб Москва взяла їх під своє великодушне крило. І так появилася це два нові слова — „радянський народ“, „радянський чоловік“, як результат насильного захоплення суцільних з Росією народів і насильного переміщення їх. Всіх тих, які чинили, або могли чинити опір т. зв. визволителям по сулу і без суду вивозили на каторжні роботи, бо, мов, яже ж так — ми вас визволяєм, а ви бунтуєтесь проти нас! Хваліть нас і дякуйте нам за те, що ми вас визволили, бо буде горе вам, велике горе. Ви мусите з великим ентузіазмом прийняти від нас оту „волю“, що оце ми вам принесли; мусите, бо... бо... і не думайте про 72-ге число конституції — це не ваше ума справа, зрозуміло! Оце, приблизно, так себе вели ці нові визволителі.

І заціпило, заціпило всім, бо розстрілювали сотнями і тисячами, а мільйони загинули на каторжних роботах, при будівництві Біломорського каналу, у Воркуті, на Кольському півострові, Печорі, Норильську, Колімі і в багатьох інших місцях великої тюрми народів.

Отак ламали хребет нашій волюбній нації, ламали методично і довго, а

ренегатів, які їм допомагали тероризувати і грабувати їх народ — нагороджували. І, все ж таки, не зламали. Козацький свободоловний дух пробудився у молодого покоління. Тепер уже такі, колись паралізуючі, слова, як „Что ви умієте Маркса“, або „Что ви є Леніном хатіте споріть?“, викликають усмішку, бо вони вже втрадили гіпноізуючу силу, бо люди вже освободились з рабства. Молодь хоче, молодь прагне знати правду хто ми і чий діти. Молодь починає шукати цих цілющих джерел, до цієї святої живої води, яка предка наших славних предків, які хрестом і мечем захищали волю, правду, свою культуру і віру у Христа.

Усі ці вимоги, які ставлять на Україні всі неформальні організації на чолі з НРУП будуть повністю реалізовані тільки у суверенній, відокремленій Україні. Це остання імперія у світі, це чудовище, що вже сімдесят років тримається на брехні, терорі і рабській праці мусить впасти і тільки тоді, на руїнах цієї потвори, всі народи матимуть змогу спокійно будувати собі свій дім і воскресати у ньому свою духовну культуру, пограбовану і знівечену цією страшною потворою. Тоді сама Росія стане насправді вільною і культурною країною.

Шановні читачі!
ПРОПОНУЄМО УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ АНСАМБЛЬ

SANDALS-BAND — „ВЕСЕЛКА“

в репертуарі якого багато українських народних, жартівливих та естрадних пісень. Виконують також музику всіх народів світу.

- Всі музиканти мають вищу кваліфікацію.
- Обслуговуємо весілля та різноманітні вечори. Вийдемо на замовлення. Дуже низькі ціни.

Звертатися на число телефону:

(708) 827-0991 (Чикаго) до АНАТОЛІЯ САНДАЛА

ЦІНИ ОГолошень

у щоденнику „Свобода“ та у „Ukrainian Weekly“

ЦІНИ ОГолошень у щоденнику „Свобода“

1 лінійний рядок (1 лінійний рядок) — \$ 6.00

1 лінійний рядок (1 лінійний рядок) — \$ 10.00

Оголошення на 8 лінійних рядків (8 лінійних рядків) — \$ 10.00

Якщо оголошення вкладається зніжкою — коштують додатково

Фотографія на одну лінійку — \$ 8.00

Фотографія на дві лінійки — \$ 10.00

Фотографія на три лінійки — \$ 12.00

Оголошення на черговий день мусить вилітати до Адміністрації 2 дні перед появою числа

ЦІНИ ОГолошень в англомовному тижневику UKRAINIAN WEEKLY (недільне видання)

1 лінійний рядок (1 лінійний рядок) — \$ 10.00

1 лінійний рядок (1 лінійний рядок) — \$ 10.00

Оголошення на черговий день мусить вилітати до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА

Телефонічне оголошення НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки КЛЕПСАДИ

Последи заповнених рахунків за оголошеннями висилаємо тільки на спеціальне прозвіння.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

Папа Іван Павло II
Благословив українських
футболістів

Згідно з повідомленням італійської газети „Корієре делль спорт“, 9-го листопада ц. р. Папа Іван Павло II прийняв у Ватикані футболістів клубу „Дніпро“ з Дніпропетровська, що приїхали до Італії на коротке турне. Коментуючи цю зустріч, газета відзначає, що вона пройшла в „духу сердечної обставини“.

Київська „Спортивна Газета“ в числі з 10-го листопада ц. р. помістила цю вістку під заголовком „Папа римський прийняв футболістів „Дніпра“. Кореспондент ТАСС подав таку суху нотатку: „Звертаючись до спортсменів російською мовою, Іван Павло II сказав: „Я щасливий вітати гравців „Дніпра“. Да благословить вас Господь, щоб ваша спортивна діяльність служила справі зміцнення духу, братерства, доброти, морального підтримки людини“. Голова правління Футбольного клубу „Дніпро“ Ситников і головний тренер команди Кучерський подарували Івану Павлу II пам'ятний кубок і вимпел „Дніпра“.

Дивусь, що Папа Іван Павло II, якщо це правда, говорив до українських футболістів російською мовою.

Сумна історія, або як наслідки колишніх „русофільів“ дали прочухання „радянським болілякам“

У київській „Спортивній Газеті“ в числі з 11-го листопада ц. р. появилася довга рецензія спеціального кореспондента К. Медведєва, в якій він описав події, що мали місце після змагань за чашу Європи в місті Острава в Чехословаччині між київським „Динамо“ і місцевим футбольним клубом „Банік“. Про вислід цих змагань ми згадували в попередніх „Спортивних вістях“, „Свободи“. В названій рецензії Медведєв цитував розповіді свідків подій, що сталися на паркових площах, де стояли автобуси, які, як пише цей кореспондент, приїздили головні з Ужгороду, „радянських боліляків“. Цим разом, як виглядає, „ангели хоронителі“ виявилися безсилі.

Ось як розповідає про цю подію свідок Іван Головей, президент спортивного клубу з Ужгороду: „Ще на стадії організації нашої поїздки до Острави вирішили подбати про „липові“ чеські номери на автобус, що їх мали причепити на шляху додому — краще ж бо лиху часом запобігти, ніж випробувати долю... Коли ж побачили автобус, що таке маскування ні до чого — удвоє всього борту виблискували білою фарбою надписи „Совтрансавто“ і „Москва“... Втім, повернувшись додому ми такі на автобусі із чеськими номерами — наш „Ікарус“ лишився розторощеним в Остраві“.

Свідок Михайло Шубелка: „Наша група була вже в повному складі в автобусі, водій увімкнув двигун. У цей момент натовп чоловіків у триста, що складався переважно з підлітків, дістався до автостанції. Зі свистом та криками хлопці кинулися до нашого „Спрацював“ напис „Совтрансавто-Москва“ — на інших радянських автобусах, що стояли поруч, його не було. Загнали удари по бортах та по вікнах. Троє „весебників“ (ВБ „Вес-

рейна беспечность“ чехословацька міліція), що супроводжувала натовп, пробилася до автобуса і почала відганяти шалених фанатиків. У цей момент з іншого неосвітленого боку автостанції у вікна полетіло каміння. Тріск — і салон наповнився битим склом...“

Свідок Головей продовжував: „Тяжко поранено нашого земляка Шошуру — водія іншої Ужгородської групи. Коли почався погром, він побіг до свого автобуса, аби відчинити двері й прогнати двигун. Але, як з'ясувалося, на пасажирів чекала засідка, і коли водій почав відмикати автобус, його ззаду по голові вдарили ломом, що провалив череп...“

Свідок Головачко додав: „А іншому водієві за подібних обставин геть відбило руку“.

Свідок Шубелка: „Це було схоже на заздалегідь організоване полювання“.

Свідок Головей: „Тут ми помітили машину з номерами, що вказували на приналежність до центральної групи військ радянської армії. Ця машина весь час стояла із викликами фарами навіпроти нашого автобуса. Підійшли. З'ясувалося, що її екіпаж на місці і все бачив, однак допомогти нам нічим не може, не може навіть відвезти нашого керівника до „весебків“, аби дізнатися, що нам дали робити і де шукати допомоги: „Що ж тут поробиш, хлопці, викручуйтеся якось... Ми ж втручаємося у ваші справи не будемо...“ Ми вдвох з Головим підійшли до цього „нашого захисника“, який разом із усією радянською армією існує на нашій Іваном (та й ваш, шановний читачу, також!) прибутковий податок... Але й свідомо не називаю номери машини і військового зв'язу нашого співрозмовника — адже він не був зобов'язаний надавати нам допомогу. Не було наказу навіть який у нас журнал — не каміням, а пляшками із запальною сумішшю...“

Скільки цитат подаємо із розповідей свідків цієї програми в чеському місті Острава. І знову прикро, що жертвами цього погрому стали в основному такі ж поневолені Росією українці, як і чехословаки. Як виходить, трагедією цього інциденту було те, що „ангели-хоронителі“ представили цих українських любителів футболу, як „совєтських“ і на їх біду на станції автобуса був вже згаданий напис, що чомусь включував це зневажливе слово для поневолених народів — „Москва“.

Цей інцидент мимоволі нагадує вихідця України, що в 1944-45 роках перемістився через Чехословаччину, мандруючи перед „совєтсько-російською“ навалю на Захід. Тоді місцеві жителі із здивуванням і навіть ворожістю запитували, чого втікає перед приходом своїх „братів русів“, синів і дочок Москви?

Тепер наслідки цих „русофільів“ гомлять все, що російське і при цьому знову таки, усе це страждають поневолені українці, насильно прив'язані до „старшого брата“ під плащиком „совєтщини“.

Виглядає, цих чотири десяти років під російською окупацією вповні видікували усіх братів-словаків від „хвороби“ любові до „великого“ російського народу. Скільки років потрібно, щоб викинути від тієї „хвороби“ наші мало-

роси, хохла, що й досі ще хоч би і в цьому випадку їхали за кордон, як „совєтські футболісти-боліляки“. Оце, це їм добра наука, як треба відмовувати себе від спільного російського „котюлька“. Про це на закінчення своєї рецензії і натякнув сам Медведєв, коли, між іншим, написав: „...слід, мабуть, коли не примиритися, то, принаймні, мати, на увазі, що у нашої країни (тобто червоної Росії. — О. Т.) є не тільки численні друзі — с-ї люди) і в соціалістичних країнах також!“, яким, так би мовити, не все у нас до вподоби“ — один із висновків цієї дуже сумної історії. Інші ж, закінчив автор, робити читачам.

(от)

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
16-го ГРУДНЯ 1989 р.

Вест Істон, Па. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького 137-й Відд. о год. 5-й по полудні в Амер. Укр. Гр. Клубі. На порядку денного: звіти за минулий рік і вибір нової управи на 1990 р. Проситись всіх членів взяти участь у зборах. — Прашк, предс., М. Колодуб, кас., С. Колодуб, секр.

26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

КУТЯ, МАК, МЕД, ГРИБИ,
КАРТКИ, КАЛЕНДАРІ і інше
в АРЦІ.

НА ПРОДАЖ

Хто хоче допомогти своїй родині на Україні. Продається ХАТА у місті Львові! 3 кімнати, кухня, ванна, коридор, телефон, землі 4 сотки. Звертатися на тел.: (612) 546-6977 після 6-ої год. веч., Lev, Minnesota.

HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки над двома дітьми у віці 18 і 5 місяців, зі знаннями української і частини англійської мов. Мешкання і харч. Платня за домовленістю. Телефонувати ввечері по 6-й годині — (201) 773-7874, Clifton, N.J.

POSITION AVAILABLE AS

NANNY/HOUSEKEEPER with family in Bergen County, N.J. Prefer woman with knowledge of English and Ukrainian. Call 1-914-856-6101

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНХ, БРООКЛІН, NEW YORK і КОЛІДЖ ПУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

UKRAINIAN NATIONAL FUNERAL SERVICE

Управа Українського Національного Центру-Пам'ятника та мавзолею полагодує всі справи пов'язані з похороном і похованням в ЗСА.

4111 Pennsylvania Ave., SE
Washington, D.C. 20746
Tel.: (301) 568-0630
MAIL: PO Box 430
Dunkirk, MD 20754

Приймається оголошення
СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ
у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавші закутні світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту \$ 7.00 4 цалі через 2 шпальти \$40.00
1 цаль через 2 шпальти \$10.00 5 цалів через 2 шпальти \$50.00
2 цалі через 2 шпальти \$20.00 6 цалів через 2 шпальти \$60.00
3 цалі через 2 шпальти \$30.00 та в інших розмірах.

ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ —

за новим стилем до 12-го грудня 1989 р.

за старим стилем до 19-го грудня 1989 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилаєть до:

"SVOBODA"

30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate
Fountain Road Kew-Forest, New York 11440
914-676-5641

Найкращим різдвяно-святковим подарунком
для вашої дружини буде

ПРОВЕСТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ
з ріднею і приятелями

на СОЮЗІВЦІ!

Прибутьте на Союзівку і святкуйте з нами!

Від 23-го до 25-го грудня 1989 року
або від 5-го до 7-го січня 1990 р.

Спеціальна оплата — 100 дол. від особи, включає:
в день приїзду, перед вечерею, прийняття з сиром і вином, а на другий день, сніданок, обід і традиційна Свята Вечеря.
На Різдво — сніданок і святковий обід з індиго або стейком.

Приймається резервація враз із депозитом по 25.00 дол. від особи.

Оплата за саму Св. Вечерю — \$15.00 від особи

На Новий Рік 31-го грудня маємо ще тільки деякі кімнати.

КРАМНИЦЯ СОЮЗІВКИ
є відкрита цілий рік

Маємо великий вибір цікавих подарунків під ялинку, як і на різні okazji.

УПРАВА СОЮЗІВКИ